

Posudek diplomové práce

Romana Holá: Čínská soft power v Africe

Autorka předkládané diplomové práce se rozhodla zkoumat vysoce aktuální téma čínské soft power na africkém kontinentě. Přesněji řečeno je její ambicí skrze analýzu čínského angažmá v nedemokratickém Súdánu zkoumat, jaký dopad to má na čínskou image a prestiž ve zbytku Afriky. Hypotetickým předpokladem práce je, že čínská soft power v Africe není významně ovlivněna spoluprací s nedemokratickými režimy, neboť čínská prestiž má svůj zdroj zejména v ekonomickém úspěchu čínského rozvojového modelu za poslední přibližně čtyři dekády.

Autorka nejprve představuje teoretický základ své práce a následně se pouští do přehledu růstu čínského angažmá na africkém kontinentě. Čtvrtá kapitola práce se věnuje historii a jednotlivým oblastem čínsko-súdanské spolupráce. Poslední kapitola se zaměřuje na celkovou situaci čínské soft power v Africe, kdy autorka pomocí dat zejména z Afrobarometru poukazuje na některé zásadní tendence ohledně přitažlivosti Číny pro populace afrických států. Také se stručně věnuje tematickým a regionálním rozdílům ve vnímání čínské soft power.

Práce je logicky a přehledně členěna. Je psána jazykem, který je povětšinou prost nějakých zásadních jazykových provinění, ale na práci je znát jistá „topornost“ style, který místy znesnadňuje čtení. Předkládaná diplomová práce je postavena na dostatečném množství zdrojů, které jsou z drtivé části zahraniční provenience. Práce obsahuje pěknou teoretickou kapitola pojednávající o soft power obecně a následně analyzující čínské chápání tohoto druhu moci. Jen z práce není příliš jasné, proč autorka rozebírá index *Soft Power 30*, když je následně v práci nijak zásadně nevyužívá. Na druhou stranu je dobře, že se autorka alespoň stručně věnuje limitům konceptu soft power.

K negativům práce je třeba přičíst jistý rozpor mezi deklarovaným cílem a jeho naplněním. Jestliže máme zjistit, zda čínská spolupráce s nedemokratickými režimy v Africe (v tomto případě se Súdánem) má negativní vliv na vnímání Číny, poté to nelze udělat tak, že budeme sledovat pouze agregátní data vnímání Číny v celé Africe nebo jednotlivých státech. Je tomu tak proto, protože nelze s vysokou mírou jistoty říct, že vnímání Číny (ne)ovlivnilo angažmá v Súdánu. Možná ano, možná ne, to ale z prezentovaných dat nelze zjistit. Sice to lze tvrdit obecně (protože i přes čínské angažmá v řadě nedemokratických afrických zemí je Čína stále populární), izolovaný vliv čínsko-súdanských vztahů takto nelze stanovit. Navíc, autorka se dle mého názoru pouze málo věnuje změně čínského přístupu k Súdánu, který se datuje

přibližně od roku 2007 v souvislosti s mezinárodní kritikou Číny vzhledem k roli súdánské vlády při krizi či konfliktu v Dárfúru. Je potom tedy možné, že čínský vliv v Súdánu neměl na čínskou image v Africe vliv, neboť již před lety došlo alespoň k částečně proměně čínsko-súdánských bilaterálních vztahů. Dalším problematickým místem práce je to, že autorka alespoň částečně nepřihlíží ke zdrojům, které by mohly ukázat, že opravdu konkrétně vztah Číny k Súdánu byl v jiných afrických státech vnímán negativně či pozitivně (mohlo by se například jednat o oficiální dokumenty, ale také například novinové komentáře, blogy apod.). Rovněž v práci postrádám být jen v minimální míře srovnání případu čínsko-súdánských vztahů k podobným případům, například roli Číny v Zimbabwe, Rovníkove Guineji apod.

Předkládaná diplomová práce přináší zajímavý vhled do aktuální problematiky stále intenzivnějšího ekonomického, ale také politického pronikání na africký kontinent. Myslím si, že se obecně podařilo ukázat, že spolupráce Číny s některými autoritářskými režimy v Africe je na tomto kontinentě vnímána jinak, než je tomu v případě západních zemí. Jako zásadnější problém v případě negativního vnímání Číny se zatím jeví negativní externality jejího ekonomického angažmá. Na druhou stranu ne zcela uspokojivě řešený research design práce způsobil, že ne všechna autorčina tvrzení mohou být opravdu empiricky potvrzena a přesvědčivě dokázána. I přes výše zmíněné výhrady práce splňuje všechny podmínky pro úspěšně zvládnutou diplomovou práci a já ji proto doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové 28. 5. 2019

Mgr. Stanislav Myšička, Ph.D.